

Hybridi eksterni kiinnitys sääriluun yläosan murtumissa

Savolainen Vesa, Lindahl Jan, Pajarinen Jarkko, Hirvensalo Eero

HUS Töölön sairaala, Ortopedian ja traumatologian klinikka, Helsinki

Tavoite: Arvioida hybridi eksterni kiinnityksen indikaatioita, operatiivisia yksityiskohtia ja hoitotuloksia korkeaenergistien sääriluun yläosan murtumien hoidossa. Aineisto ja menetelmät: Tutkimus on luonteeltaan retrospektiivinen analyysi Töölön sairaalassa 2000-2001 hybridi externillä hoidetuista sääriluun yläosan murtumista. Aineisto koostuu 31 potilaasta, joista 2:lla oli bilateraalinen vamma. Potilaiden keskimääräinen seuranta-aika oli 1 vuosi. Pääosa 24 (72.8 %) murtumista oli intra-artikulaarisia AO luokituksen tyyppi C-murtumia ja 9 (27.2 %) metafysialueen A-tyypin murtumia. Murtumien hoitotuloksia arvioitiin välittömän leikkaustuloksen, luutumisen, myöhäisleikkausten tarpeen sekä yleiskomplikaatioiden perusteella. Tulokset; Valtaosa murtumista (58.1 %) oli korkeaenergisien vamman aiheuttamia. Monivammapotilaita oli 22.5 % aineistosta ja 18.2 % murtumista oli avomurtumia. Varhaisvaiheen uusintaleikkaukseen epätydyttävän reduktion vuoksi päädyttiin 5 (15.2 %) murtumassa. Tavallisin uusintaleikkauksen metodi oli avoin reduktio ja interni kiinnitys ihotilanteen parannuttua. Keskimääräinen luutumisaika oli 18.0 viikkoa. Luutuminen eteni normaalijassa (< 4 kk) komplikaatioitta 13 (39.4 %) potilaalla. Viivästynyt luutuminen (16-24 vko) todettiin 18.2 %:lla ja luutumaton tilanne 24 vko kohdalla 21.2 %:lla. Myöhäisvaiheen luudutusleikkaukseen ajaututtiin 4 (12.1 %) potilaan kohdalla, joista 3 oli A-tyypin murtumia. Kaksi murtumaa (6.1 %) luutui aksiaaliseen virheasentoon edellyttäen myöhäisvaiheen osteotomiaa. Piikintyvi-infektioita esiintyi 21.2 %:lla ja septinen artriitti 3.0 %:lla. Johtopäätökset: Tulosten perusteella hybridi eksterni kiinnitystä voi pitää proksimaalisten säärimurtumien hoidossa vaativana ja komplikaatioalttiina. Uusintaleikkaukseen päädyttiin yli 30% potilaan kohdalla ja lähes 40 %:lla potilaista luutuminen viivästyy yli 4 kuukauden. Menetelmä on Töölön sairaalassa ensisijainen vaihtoehto korkeaenergisissä ekstra-artikulaarisissa murtumissa sekä minimaalisesti dislokoituneissa intra-artikulaarisissa murtumissa.